KURJER WARSZAWSKI.

D. 10. Października. — Rok 1844. Czwartek. № 271. Jutro, Śta Placyda. Nów.

W kościołach XX. *Karmelitów* na Krak:-Przedmieściu, i XX. *Dominikanów*, iutro rozpoczyna się 40sto-godzinne Nabożeństwo, a zakończy w Niedzielę wieczorem, iako w oktawę N. MARJI Rożańcowej.

Magistrat M. Warszawy. Stosownie do Reskryptu Komisji Rzą: Spraw Wew: i Ducho:, podaie do wiadomości powszechnej, że licytacja na Dzierżawę Dochodu *Kopytkowego*, czyli Rogatkowego, na dzień 28 Września (10 Paźdz:) r. b. ogłoszona, zawieszoną została do dalszej decyzji. Prezydent *Graybner*. Nacz: Kanc: G. *Jakołkowski*.

— Magistrat M. Warszawy doniósł, że Komisja Rz: P. i Skarbu, zapobiegaiąc taiemnemu wprowadzaniu *zegarków zagranicznych* z uszczerbkiem dochodów skarbowych i szkodą przemysłu kraiowego, rozporządzeniem swoiem do wszystkich Rządów Gubern: z dnia 22 Marca (3 Kwie:) b. r., opartem na wspólnem porozumieniu się z Komisją Rz: Spraw Wewn:, ustanowiła oddzielną do tego Kontrolę Skarbową rozciągaiącą się do wszystkich zegarów i zegarków tak kraiowych iak i zagranicznych; (o której całkowity opis znajduie się w wczorajszej Gazecie Rządowej).

— *Dyrektor Szkoły Rabinów*. Podaie do wiadomości, iż zapis Uczniów szkoły Rabinów na półrocze zimowe roku szkolnego $184^4/_5$ rozpocznie się $^3/_{15}$ b. m. i trwać będzie codziennie wyiąwszy święta, od godz: 9tej z rana do 1ej z połud: aż do dnia 27 Paźdz: (8 Listop:) r. b. Rozpoczęcie zaś kursu nauk rozpocznie się iuż $^{10}/_{22}$ b. m. Opłata szkolna (Rs. 3 kop: 75 na półrocze) stosownie do rozporządzenia Wyższej Władzy, uiszczaną być ma w Kassie Ekonomicznej przy Magistracie tutejszym, przeto za złożeniem dopiero kwitu kassowego, Uczniowie opłacaiący zapisani zostaną. Uczniowie zaś maiący bezpłatnie pobierać nauki, muszą być zaopatrzeni w stosowne świadectwa. Nadmienia się, iż po oznaczonym wyż terminie, żaden Uczeń nie będzie przyięty, bez szczególnej decyzji JW. Kuratora Okręgu Naukowego Warszawsk:. *Ejsenbaum*, Z.

— Ze wszystkich teraźniejszych Romansopisarzy żaden nie odniósł takiego tryumfu, iak Eugenjusz *Sue*. Czytelnicy coraz bardziej zaczynaią podziwiać talent niepospolitego Pisarza, w którego dziełach znajduią takie obfite źródło przyiemności. Księgarnia podpisanego zapatruiąc się na chlubne przyięcie dzieł iego u Publiczności nachłubne, ogłasza prenumeratę na ieden z najcelniejszych tworów tego Autora, pod tytułem: *Artur*, który ieszcze przed Nowym Rokiem wyjdzie w przekładzie polskim. Wspomnione dzieło zawiera ciekawe spostrzeżenia nad teraźniejszem towarzystwem, iego sposobem czucia, widzenia i sądzenia o rzeczach: Wypadki nadzwyczajne i mocno zajmuiące. Słynny Autor francuzki *Sainte-Beuve* zaszczytną napisał recenzję o tem dziele, która na czele iego będzie umieszczoną. Zresztą byłoby zbytecznem obszernie rozwodzić się nad ieniajnym Autorem; *Matylda*, *Taiemnice Paryża* i obecnie wychodzący *Żyd*, są dostateczną rękojmią nadzwyczajnej iego płodności. Prenumerata na całe dzieło składaiące się z 4ch tomów ścisłego druku, wynosi złp. 20. Osoby, które zbieraniem prenumeraty zajmować się zechcą, otrzymaią na 10 exemplarzy, ieden w dodatku. B. *Lessmann* Księgarz przy ulicy Nowiniarskiej.

— Wczoraj w Red: Kurjera złożono od D. zł. 2 dla wychowańców Towarz: Dobro:, na intencją P.

— Donieśliśmy niedawno o olbrzymich kartoflach urodzonych w *Anglji*. I *Warszawa* może poszczycić się taką nowością. W ogródku domu pod liczbą 1675 na rogu placu pod *3ma figurami* i alei *Uiazdowskiej*, wyrosła tego roku roślina kartoflowa, której nać wznosi się do nadzwyczajnej wysokości 10 do 11 stop. Nać ta w swoim rodzaiu olbrzymia, wygląda z po za parkanu w aleią *Uiazdowską*, iakby ciekawa widzenia przechodzących, albo w chęci odetchnienia świeżem powietrzem. — Wczoraj wieczorem wszczął się pożar w fabryce żelaza przy ulicy Xiążęcej; dach został uszkodzony. Straż Ogniowa niedopuściła dalszego nieszczęścia.

— Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przez licznych Słuchaczów przywołani, po *Lekarzu* i *Prawniku*, JPani *Chobrzyńska* i JPanna *Damse*; po *Oknie na pierwszem piątrze*, JPani *Halpert* i JP. *Komorowski* po 2-kroć.

Z Petersburga. — W rozkazie dziennym P. Ministra Wojny, z dnia 31go Sierpnia r. b., wyrażono: „Najjaśniejszy CESARZ Jmć, w rozstrzygnieniu zaszłej kwestji, po upływie wielu lat mogą zwierzchnictwa czynić przedstawienie, względem przywrócenia starszeństwa w stopniu Podoficerskim, dla tych z rang niższych, którzy będąc zdegradowani z Podoficerów na szeregowych żołnierzy, później znowu dostąpili dawniejszej rangi i otrzymali zezwolenie aby poniesiona przez nich kara nie była przeszkodą do nagród i przywileiów na służbę; Najwyżej rozkazać raczył: przyiąć na przyszłość za prawidło, iżby takowe przedstawienie, dozwolone w uwadze do art: 1,525 księgi 1ej części 2ej Zbioru przepisów wojskowych, czynione były po upływie lat 3ch od dnia, w którym ulegaiący skarceniu otrzymali przebaczenie." — W *Małoiarosławcu* 26go Sierp:, w dniu sławnej bitwy pod *Borodino*, odbyło się założenie węgielnego kamienia do pomniku, wznoszonego na pamiątkę znakomitego zwycięztwa w dniu 12m Paźdz: 1812 r.

Belgja. — Xżę *Kapui* przybył z swoią Małżonką do *Spaa.* — P. *Odillon Barrot* udaiąc się do Niemiec, 28go z. m. przeieżdżał przez *Bruxellę.*

Anglja. — Gazeta *Czas* zbiia wieść, iakoby Prezydent i Członkowie Władzy municy: miasta *Londynu*, zaprosili Króla *Francuzów* na ucztę. — 28go z. m. w części miasta *Londynu*, obrano Izraelitę Pana *Portsoken* Aldermanem. Tegoż dnia Aldermani obrali między 2ma Kandydatami Panami *Wood* i *Gibles*, 2go Prezydentem miasta *Londynu* na rok następny. — Podług uczynionych przygotowań, Król Francuzów miał przybyć 7go b. m. do Anglji, 8go i 9go b. m. zabawić w *Windsorze.* Margrabia *Exeter*, Hrabiowie *Delawarr*, *Jersey*, *Liverpool*, Lord *Bruce* (Brjus), Xżęta *Buceleugh*, *Wellington*, Lord i Ledy *Peel* (Pil), oraz inni Dygnitarze, zaproszeni są do *Windsoru* na uczty dać się maiące dla Króla Francuzów. — Urząd pocztowy płacący Dyrekcjom kolei żelaznych znaczne summy za przesyłki pocztowe, stara się o zmniejszenie tej opłaty. — Kapitan statku *Małgorzata*, wysłanego do brzegów Afryki po *guano*, doniósł w gazetach, że w Maiu w *Arguin* statek ten został przez *Arabów* przytrzymany; część osady wymordowano, a resztę tylko okupem ocalono. — Gazety angielskie donoszą, że trudno opisać iak okropne są teraz morderstwa między niewolnikami na wyspie *Kuba.*

Francja. — 29go z. m. Król odbył na dziedzińcu pałacu *Tiulerji* i na placu *Karuzelu*, przegląd 6ciu pułków załogi. Liczne oddziały gwardji municyp:, tamowały wstęp dla Publiczności. Król ukazał się o 1ej w towarzystwie Xżąt *Nemours* (Nemur), *Montpensier* (Mąpansje), *Sasko-Koburgskiego*, oraz Marszałka *Soult* (Sult) i licznego Sztabu. Przeiechawszy przez linje i odebrawszy sztandary zdobyte nad *Islą*, przystąpił do rozdania wielu orderów. Następnie wszystkie wojska pomaszerowały do domu Inwalidów, dokąd odprowadzono sztandary *marokańskie;* Jenerał *Petit* (Pti) śród huku armat przyjmował ie. Deszcz przeszkadzał tej uroczystości, dla tego ią spieszniej ukończono. Po przeglądzie dozwolono Publiczności wstępu do ogrodu *Tiulerji*, gdzie był ustawiony namiot cesarski *marokański.* W pałacu pełnił straż 3ci bataljon gwardji narodo:, Król i tu odbył przegląd. Królowa, Xżniczki i zaproszone Damy, znajdowały się na balkonie i w oknach pałacu *Tiulerji.* — Jenerał *Athalin* (Atalin), Adjutant Króla, wrócił do *Paryża* nie z *Anglji*, lecz z *Alzacji.* — Xżę *Gliksberg*, pierwszy Sekretarz legacyjny w *Hiszpanji*, ma być mianowany Posłem w *Szwajcarji.* — Na przyszłem posiedzeniu Izb, kilku Deputowanych chce przedstawić wniosek, aby podobnie iak w Parlamencie ang:, zaraz na pierwszem posiedzeniu Izby, roztrząsano odpowiedź na mowę tronową. — Intercyza ślubna Xcia *Aumale* (Omal) z Xżniczką *Karoliną* Neapolitańską, ma iuż być podpisana. — Xżę *Bernard* Sasko-Wajmarski, przybył z Xciem *Nemur* z *Metz* do *Paryża.* — Marszałek *Bugeaud* (Biużo) 22go z. m. odbył przegląd załogi i milicji w *Algierze;* ledwo przegląd ukończono, doszła wiadomość, że pokolenia ieszcze niepodbite korzystaiąc z nieobecności Naczelników, napadli *Dellis;* Marszałek natychmiast wysłał 2 parostatki z wojskiem do *Bużji*, aby to nowe powstanie w samym zarodzie uśmierzyć. — Okręt linjowy *Suffren* i fregata parowa *Montezuma*, 27go z. m. zawinęły do *Tulonu* z *Ka-*

dyxu, zkąd odpłynęły 21go z. m. Xżę *Żuewil* miał zamiar 22go z. m. udać się wprost do *Eu*. Xżę nieco iest słaby.

Hiszpanja. — Gazeta nadworna 24go z. m. urzędownie doniosła o zawarciu pokoiu między *Hiszpanją* a *Marokiem*. — Ze wstępem Pana *Martynez de la Roza* do ministerstwa, spodziewaią się, iż zbytni wpływ wojskowy Jenerała *Narwaez* ustanie. — Jenerał *Prym* wrócił do *Madrytu*. — Dzienniki hiszp: czynią rozmaite domysły z powodu, iż Xżę *Żuewil* przedłuża swój pobyt w *Kadyxie*.

Z Krakowa. — Niepamiętny wicher w nocy 4go b. m. wielu mieszkańców przebudził; który uspokoiwszy się nieco z rana, z nową zaciekłością zerwał się około południa. Po różnych miejscach pozrywał dachy, natłukł szyb, mianowicie w latarniach kamienicznych, ku wieczorowi iednak uciszył się zupełnie. — W stronie północno-wschodniej rynku M. Krakowa znajduie się woda słono-gorzkawa, wydobywaiąca się dość obficie w małej piwniczce pod drewnianem zabudowaniem w głębokości stop $7^1/_2$ od powierzchni ziemi (zwyczajne zaś studnie w bliskości i w Rynku znajduiące się maią stop 26 głębokości do zwierciadła wody). Od lat kilkudziesiąt wodę tę, aby uniknąć zalania piwniczki, starannie raz lub 2 razy na dzień czerpano i wylewano. Wspomniona woda ma posmak dość przyiemny, z razu mocno słony a później gorzkawy, iest czysta i prawie bez barwy, bezwonna. Swieżo czerpana i poruszana uwalnia z siebie drobne pęcherzyki gazowe, giętość iej porównana z wodą przekroploną ma się iak 1,009 do 1,000; po wyparowaniu iednej kwarty kraiowej, daie pozostałość ważącą 180,8 granów (ciężarów aptekarskich w kraiu używanych) słoności soli kuchennej, później gorycz zostawiaiącą. Z działaczami chemicznemi dochodzona w ogólności, okazuie obecność kwasu węglowego wolnego, węglanów, solanów, siarkanów, bromanów i ślady saletranów tak niedokwasów sodu, wapninu, magnezymu, niedokwasku żelaza i manganu, iako też części zagęszczowych i ślad niedokwasu krzeminu i t. d. Do rozpoznania dokładnego pochodu tej wody i oznaczenia ilościowych stosunków części składowych, delegowaną została przez JW. Prezesa Senatu Rządzącego, Komisja, która zajmuie się stosownemi czynnościami, a rezultatu owych tak ważnego dla tej krainy, z niecierpliwością oczekuią Lekarze i Publiczność; tem bardziej, że tak rozliczne a mylne i z naturą rzeczy niezgodne wieści o wodzie tej rozsiewane są przez osoby, które bez poznania tejże i przekonania się o iej częściach składowych i skutkach trwaią w tem uprzedzeniu, iakoby woda ta zbierała się z wód ściekowych. Wszelako są dawne podania o zbawiennych iej skutkach i świadectwa niektórych wiarogodnych osób, iż ta woda, od wielu lat iest niezmienną. Wkrótce iednak badania wyznaczonej Komisji istotę rzeczy wyiaśnią.

Niemcy. — W *Frankfurcie nad Menem* odkrycie pomniku wystawionego *Gethemu*, nastąpi w dniu 15ym b. m. — Dnia 28go z. m. mianowany Biskupem Sufraganem *Warmji*, i Biskupem tytularnym Abyzonu, X. Kanonik Franciszek *Grossmann*, odbył konsekracją. — Nie potwierdza się, że Królestwo *Czeskie* ma przystąpić do związku celnego niemieckiego.

Szwecja. — Koronacja Króla miała nastąpić 28go z. m. — 25go z. m. odbył się pogrzeb Marszałka Państwa Hrabiego *Brahe*; Król z 2ma starszemi Królewiczami znajdował się w orszaku pogrzebowym.

Turcja. — Angielski Konsul ieneralny w *Egipcie* P. *Barnett* 12go z. m. wrócił po 4 miesięcznym urlopie z *Londynu*, wraz z Urzędnikiem poczty, który ma doprowadzić do skutku układ zawarty przez Jenerała *Hardinge*. — *Mehmed Ali* kazał sobie przetłumaczyć rozmaite artykuły z gazet ang: i francuz: o iego abdykacji, i ubawia się nie mało ich rozprawami.

Włochy. — W *Palermo* rozgłoszono, że przy brzegach *Sycylji* ukazały się 2 *greckie* statki Korsarskie, które iuż złupiły statek sycylijski.

Rozmaitości. — Pani *Lakost* bohaterka z sławnego procesu o otrucie, życzyła teraz zaślubić nie swoiego dawnego wielbiciela, lecz Śpiewaka *Taljafiko*. Ten zaś 29go z. m. ogłosił w pismach paryzkich, iż nie ma nawet zaszczytu znać Panią *Lakost* i żeni się z inną; (o której onegdaj było doniesionem). — Pod *Lugdunem* spadł w zeszłym mies: grad ogromny: 2ie dzieci zostało zabitych. Pod *Baionną* zaś, taka była ulewa, że wszystkie ogrody i podwórza zostały zatopione. — Szewc w *Lynn* posiada kurę, która

ma głowę podobną do psa. Tę osobliwość maią sprowadzić do *Londynu*, dla okazywania za pieniądze. — Baronowa *Rotszyld* złożyła w darze Królowey *Angielskiej* olbrzymi ananas, ważący 13 funtów. — Mappy *Chińczyków* są ciekawe. Swiat wyobrażaią w postaci kwadratowej, w środku iest Cesarstwo *Chińskie*, a w około 72 różnych drobniejszych kraiów. — Antoni August *Poirau* (Poaro) sławny Tancerz teatru *Petersburgskiego*, gdzie występował pod nazwiskiem *Augusta*, umarł w zesz: mies: u wód *Karlsbadzkich*.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Malinowski Jene:-Lejt:, i Gogiel Jen:-Maior z Lublina; Read Jen:-Lejt: z Łęczny; Uwarow Kata: Żona Rzecz: Radcy Stanu, z Krakowa; Xżna Galicyn Elżb: Żona Pułkownika, z Rzymu; Rembowski Winc: Dz: z Woli Chojnaty; Jagmin Felix Dz: z Gu: Wołyńskiej; Lewiński Józ: Dz: z Kruszyna; Rudnicki Dyonizy Dz: z Kołomyi; Nakwaski Anatol Dz: z Gosławic; Piechowski Mich: Obyw: z Przasnyskiego; Lasocki Edw: Oby: z Siekinia.

DONIESIENIA.

FABRYKA ZAPAŁEK i innych WYROBÓW CHEMICZNYCH *Roberta Hirschenfelda*, istnieiąca przy ulicy Nalewki pod Nrem 2236 i 7, przeniesioną została od Sgo Michała r. b. pod Ner 701 przy ulicy Leszno. Z tego powodu, SKŁAD tej Fabryki, exystuiący przy ulicy Senators: Nro 464 i 5, w domu PP. Kanoniczek, zaopatrzony został w wszelkie Zapasy Wyrobów z tej Fabryki pochodzących. Zatem poleca się z takowemi Panom kupuiącym, którzy dotąd ten Zakład swem zaufaniem obdarzać raczyli, aby i nadal swych względów nie odmawiali. Panowie Handluiący tak miejscowi, iakoteż z Prowincji, te same korzyści, iakich dotąd w nabywaniu Towarów z rzeczonej Fabryki doznawali, zapewnione sobie maią i nadal.

Pod Nr 1412 przy rogu ulic Sto-Krzyzkiej i Zielnej, są do wynaięcia każdego czasu, 4 POKOJE, Salon i Kuchnia na 1m piątrze, z porządnemi meblami lub bez mebli, z Wozownią, Stajnią i Piwnicą. Wiadomość u właściciela Z. Machonbauma.

W zeszły Piątek, zgubioną została LORYNETKA Damska, w perłową macicę oprawna, szkła niebieskie, sprężynka cokolwielk nadpsuta; uprasza się Znalazcę o łaskawe zwrócenie onej, do Księgarni S. Orgelbranda przy ulicy Miodowej Nr 496, gdzie oprócz wdzięczności, otrzyma nagrody Rubla sr.

Doświadczenie przekonywa, iż wszelkie Materjały używane do wyścielania MATERACÓW, nie wyrównaią co do miękkości i trwałości Materacom włosiannym; podpisany przeto założywszy przy ulicy Miodowej Nro 495, w pałacu W. Grabowskiego, Sklep z Materacami z prawdziwego włosu, poleca się względom łaskawej Publiczności, zapewniaiąc przy najdokładniejszym wykonaniu pomierną cenę. Tenże Sklep posiada zarazem Towary Norymbergskie.— T. *Pierzchalski*, Tapicer.

Onegdaj między godziną 6tą a 7mą, przewożąc rzeczy ulicą Podwal, zgubione zostało ZAWINIĄTKO, w którym były 2 Płaszcze, ieden ciemno-szeraczkowy, a drugi prostego rossyjskiej fabryki szarego sukna, i i Tużurek ciemno-zielonego sukna. Znalazca oddać ie raczy pod Nr 270 przy ulicy Freta, Służącemu Piotuchowi, za co wynagrodzony zostanie.

Zawiadamiam Szan: Publiczność, iż prawnie zaięte przedmioty, a mianowicie OBRAZY olejno malowane sławnych Autorów: 1) Obraz Ś. Jana na puszczy; 2) Zdjęcie z Krzyża PANA JEZUSA; 3) Jezus w Emaus; 4) Znalezienie Mojżesza przez Córkę Faraona; 5) Ś. Piotra etc., tu w Warszawie przy ulicy Żabiej pod Nr 955, w Kancelarji Komornika, przez publiczną licytacją w d. 29 Września (11 Października) r. b. o godz: 10 z rana, niezawodnie sprzedane będą. K. *Garbolewski*, K.

D. 9 b. m. zginął PIES, wyżeł, z rasy angielskiej, cały biały z kasztanowatym łbem i uszami, oraz tegoż koloru na grzbiecie, wielkości średniej, lat 4 maiący. Ktoby takowego znalazł, odprowadzić go zechce do pałacu Prymasowskiego, w drugim dziedzińcu, obok pompy, na 1m piątrze, a otrzyma przyzwoitą nagrodę.

Dziś rano ciepła stopni 5. Wczoraj w południe 7.

TEATR WIELKI. Jutro, na żądanie 8my raz *Żydzi*. Dziś po Operze włoskiej, na żądanie 193ci raz *Wesele w Ojcowie*.

Dziś w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Trębackiej obok domu W. Steinkellera, Panny *Hessen* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Długiej Nr 543 w domu W. Ostrowsk:, dawniej Elerta, Panny *Zygel* grać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej w domu Baroka, JP. *Wolf* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni w Gmachu Teatralnym od ul: Wierzbowej, Panny *Nowakowskie* grać będą.

Dziś w Kawiarni w domu P. Grabowskiego przy ulicy Miodowej Nr 495, JP. *Modliński* z kompanją grać będzie. Do tejże Kawiarni wstawiony został Billard nowy.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Tłumac: i Bielańsk: w domu Lilpopa Nr 600, JP. *Szpilman* na instrumencie złożonym z drewienek i słomy, z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni na Krak:-Przedm:, wprost ulicy Trębackiej na 1m piątrze, Panny *Kreitl* grać i śpiewać będą.

Piotr *Śliżyński*, Metr Tańców, otworzył SALON przy rogu ulic Starego-Miasta i Gołębiej, Nro 179, w domu Lewandowskiego na 1szem piątrze od frontu. Osoby przeto chcące pobierać LEKCJE Tańców, zgłosić się zechcą do domu powyższego.

Jutro u *Maiewskiego* przy rogu ul: Bednarsk:, na Sniadanie: Szczupak, Okoń z sosem, Karp na szaro i z rustu, Lin z kapustą, Karaś i Węgórz z sosem, Zupa rybna i śliwkowa, Naleśniki z iabłkami i serem, i Potrawy miesne.